

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Lju bljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 113.

V Ljubljani, v sredo 19. maja 1897.

Letnik XXV.

Državni zbor.

Dunaj, 18. maja.

Glas upijočega v puščavi.

„Slovenec nima sreče“, to morajo žalibog reči tudi hrvatsko-slovenski poslanci z ozirom na „primorske razmere“.

Vsi naši govorniki so v zadnji seji dne 13. t. m. z rezkimi in odločnimi besedami opisovali nezno stanje slovanskega prebivalstva na Primorskem, odkrivali krivice, ki žalijo in moré v dno duše vsacega rodoljuba, s prstom kazali na vir, iz katerega bruha sovraštvo proti Slovanom, in trditi smemo, da so tudi veliko večino zbornice prepričali o polni istinitosti svojih tožb — toda višji oziri zahtevajo, da ostane vse pri starem, da južni Slovan i nadalje hlapčuje in robuje brezozirnemu in neizprosному nasprotniku. Čitajte dunajske liste, ki delajo javno mnenje. Vsi po vrsti, kakor na višje povelje se zaničljivo posmehujejo opravičenim našim pritožbam, češ, da smo le „tatje, ki kličejo policijo na pomoč“. Jedini „Vaterland“ je vsaj toliko nepristransko in pravičen, da večji del krivde pripisuje Italijanom.

Kakor kaže, je in ostane naša obtožba udarec v vodo. Razgrinjali in penili so se sicer močni valovi nad glavami italijanskih zastopnikov, toda vlada in drugi parlamentarni krogi so zyrnili tovere olja na vrtnice — razburkani valovi so se zgrnili nad Primorjem, v globočino zopet pokopali slovanski rod ob Adriji.

Toda pogum naj ne upade, kajti prodreti mora prepričanje, da za časne interese, ki se vsak hip preminjajo po politični konstelaciji vnanje politike, Avstrija ne more in ne sme žrtvovati vsega, četudi najmanjšega naroda, ki nima in ne išče drugod svojega domú, kakor le pod okriljem avstrijskega orla. —

Državni dolgovi.

Pričetkom dansšnje seje je bilo zopet razdeljenih kopica samostalnih predlogov, o katerih hočem o priliki v skupnem posnetku poročati.

Predloženo je bilo tudi poročilo drž. kontrolne komisije za državne dolgove. — Koncem decembra 1896 so znašali skupni avstro-ogerski državni dolgovi 2.751,025.803 gld., dolgovi avstrijske državne polovice pa 1.434,137.073 goldinarjev, skupaj torej 4.185,162.876 gld., od katerih znašajo letne obresti 175,498.780 gld.

Obstrukcija za vsako ceno.

Vsako izmed nas se z ozirom na svoje volilce, njihove želje in potrebe vprašuje: Kdaj se prične resno delo? Ali sedimo tukaj samo zato, da moramo poslušati neslanosti nemških frazérjev ter prenašati že skrajno otročjo obstrukcijo? Ali so nemški volilci, osobito delavski stanovi zadovoljni s herostratičnim postopanjem svojih zastopnikov? Parlamentarni voz mora obstati sredi pota. A veliko vprašanje je: Kdo pa ga spravi zopet v tir? Kje se dobi večina, ki bi mogla vleči težko obloženi „parizar“ po raztrgani, skalami in kladami zasuti cesti?

Tako danes posl. Hofmann-Wellenhof predlaga, naj se postavijo kot prva točka na dnevni red nujni predlogi proti jezikovnim naredbama. Posl. Kaiser predlaga, naj se glasuje po imenih, a „vitez“ Jurij Schönerer še dostavi, naj se po § 62 poslovnega reda pred glasovanjem seja za 10 minut pretrga. Za vse te predloge glasujejo nemški liberalci in naprednjaki, soc. demokratje ter radikalni Rusini in Poljaki. Antisemitje, večina Italijanov in nemških liberalnih veleposestnikov je pred glasovanjem zapustilo dvorano. Predlog je bil odklonjen.

S tem Nemci niso bili zadovoljni. Dr. Funke očita desnici, da prelamlja poslovni red, ter zgrabi vola za rep, češ, da naj se iznova glasuje po ime-

nih, ali pridejo nujni predlogi na vrsto. Posl. Iro predlaga, da se pred glasovanjem seja pretrga za deset minut. Glasovaje po imenih je večina odklonila predlog.

Soc. demokrat Daszynski zahteva, da pride na glasovanje njegov predlog, da bodi legitimacijski odsek javen. Desnica kliče: K dnevnemu redu! Levičarji kriče. Dr. Lemisch ponavlja Daszynskega predlog. V zbornici nastane nepopisen vrišč. Kedar predsednik zakliče: „Prestopimo na dnevni red“, opozicija tuli in hrešči, da se hiša tresse. Ura je že 2, a še nismo pričeli z dnevnim redom.

Predsednik: Prestopimo na dnevni red, dr. Schücker ima besedo! Desnica soglasno kliče: Dobro! Levica kriči: Ne!

Predsednik si ne vé pomagati. Da, treba bi bilo levjega krotitelja, da bi ukrotil to „menažerijo“, kakor je ravno opazil neki Čeh.

Predsednik se usede ter čaka, da se zbornica pomiri. Čez nekaj minut opetovano: Dr. Schücker ima besedo.

Levica soglasno: Ne, ne!

To se ponavlja četrt ure. Antisemita Gregorig in Wedral bereta liberalcem levite, liberalci mahajo s pestmi ter migajo z ušesi in brkami. S kratka: Ti prizori spominjajo na opičje gledališče v „Pratru“.

Ob 1/3. uri vstane predsednik Kathrein ter gre iz zbornice; podpredsednik Abrahamowicz zasede njegovo mesto in prično se prizori, da je moral človeka smeh lomiti.

Abrahamowicz sedi mirno kot mumija ter pozvanja od trenutka do trenutka. V istem taktu rjove levica. Spomnim se, ko smo šolarji mlade medvede v železni kletki s palicami dražili.

Do 1/2. ure sedeli smo ter čakali, kdaj se komedijantje naveličajo. Konečno predsedniku poide potrpežljivost ter sejo zaključi. Dan in dnevni red prihodnje seje se naznani poslancem pismenim potom.

LISTEK.

Snujte Rajfajzнове posojilnice!

Poučna igrice v štirih dejanjih. — Priredil P. Bohinjec.

Osebe:

Prahar, župan. — Smodé, Jernejevec, Cokljar, Poparjenec, občinski svetovalec. — Vižel, občinski tajnik.

II. dejanje.

Poparjenčeva soba.

I. prizor.

Poparjenec: Ej, hudi časi se nam bližajo. Kako prijetno je bilo prejšnje čase, ko smo v miru živeli v ti občini, da je bilo kaj. Odkar pa se je ta Mihče pridrevil v občinski odbor, ni ga miru in ga ni. Preslepil je ljudstvo tako daleč, da so ga celo za župana volili. Nezaslišana sramota! Ravno toliko je beral po šolah, da je zdaj vseh muh in novotarij poln. Cel svet bi rad preobrnil. Misli, da bo nebesa občanom preskrbel na zemlji. Koliko jih je že meni nagodil. Res ima nekaj kebrov, a pritlikavec je proti meni. Razvpil me je za oderuha pri ljudeh, mene, ki sem že tolikim pomagal iz zadrege, kolikor jih Mihče niti našteje ne. Slabi časi,

slabi časi se nam bližajo. Naše žulje hočejo izpodrinuti. Jaz, največji dobrotnik občini, in ta zgaga me hoče uničiti. Kaj si je spet vtepel v glavo? Posojilnico hoče osnovati. Neizkušene! Misli, da se denarji na cesti pobirajo. No, boče že videl, ali je Poparjenčeva posojilnica še kaj vredna ali ne?

Cokljar (vstopi): Kaj želite, gospod Poparjenec?

Poparjenec: Prav, prav, da si prišel. Podpisal boš neko pobotnico. Sedi in počakaj, da pride Slok. Nekaj bi rad na posodo. No, kaj pa kaj novega?

Cokljar: Posojilnica se dela, posojilnica, gospod Poparjenec!

Poparjenec: Naj no, ravnokar sem mislil na to. Slišal sem že nekaj od strani. Toda vedi, da iz tega pšena, ki ga Mihče prideluje, ne bo kaše.

Cokljar: Ne vem. Mihče se zelo usaja in hvali nekega Rajfajzna, ki je prvi osnoval take posojilnice za kmete, in pravi, da se dobro obnašajo.

Poparjenec: Beži, beži, Cokljar, in ne verjemi mu. Mlad je in misli, da se denarji z drevesa klestijo. Le pomisli, kje pa bode dobil toliko denarjev? Tiste svoje krajcarčke bo hitro izdal in potlej? Kaj misliš, da ga bo Smodé zalagal. In za take

obresti mu tudi nihče ne bo denarja upal. Skušnja, skušnja!

Cokljar: Pravi pa, da ga ni skrb za denar.

Poparjenec: Ni tako. Kje pa je varnost in zagotovilo, da posojilnica ne falira? Kdo boče porok? Brez varnosti pa nobena posojilnica obstati ne more. Sam požene tiste solde, ki jih še ima — in potlej hajdi s trebuchom za kruhom. Nikar se ne pečaj z Mihčetom, če nečeš še svojega imetja postaviti v nevarnost. Če potrebuješ kaj — saj veš kje sem jaz? Pa si brez skrbi in boš kaj mirno spal.

Cokljar: On pa pravi, da nobena posojilnica ni tako varna, kakor Rajfajznova, ker vsi udje jamčijo z vsem imetjem.

Poparjenec: Ha, ha! Kje pa je kaj taciš neumnežev, ki bodo to storili. Katerega utegne na led speljati — toda ali se ne pravi to ljudi zapeljivati? In recimo tudi, da spravi nekaj udov v drugo — kaj pa če bi posojilnica več vzela denarja na posodo, kakor imajo vsi udje imetja? A? In to se lahko zgodi. Ko bi pa jaz prišel, Cokljar, in bi tako-le izposodil kakih 10 tisočakov — he, kje bi jih iskal? Ali bi jih ti dal na mojem mestu? He? Ali bi ti upal taki zadrugi? Ali se ne pravi to, lahkomišljeno igrati se z denarjem?

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. maja.

Odseki poslanske zbornice, ki se dosedaj še niso konstituirali, so se sešli v teku večerajšnjega dne k seji ad hoc ter izvolili iz svoje srede načelnika, namestnike in zapisnikarje. Budgetni odsek je izvolil svojim načelnikom posl. dr. Kaizla, prvim podnačelnikom barona Schwegla, drugim pa grofa Pininskega; zapisnikarji so: dr. Krek, dr. Gregorčič, dr. Weiskirchner, vitez Lewicki, vit. Czeck, Janda, Jax in dr. Kapferer. **Železniški odsek** si je izvolil za načelnika posl. Kaftana, prvim namestnikom Wimböhlzela, drugim Sukljeja; zapisnikarji so: Ochrymovicz, Seichert in dr. Kolischer. **Poljedelskem** u odseku načeljuje princ Schwarzenberg, njegov prvi namestnik je Fürstl, drugi Czeck, zapisnikarji pa: Popovici, König, Maštalka in Herzmansky. Opozicijske stranke se volitve v odseke niso udeležile.

Nemški liberalci in nacionalci najbrže nikdar niso bolj veseli nego tedaj, ako morejo kje ovirati plodonosno delovanje. Njim se seveda skoro vselej pridružujejo zvesti bratci socijalni demokratje, ki se pri vsaki priliki radi izneverijo svojim „načelom“ „mejnarodnost“ in „vera je zasebna stvar“ ter pobijajo svoje klerikalne in slovanske nasprotnike. Vendar se pa zdi nekaterim ultragermanom izvan državnega zbora, da je dosedanja obstrukcija še preneznatna. Tako je pozivljalo predvečerajšnjim nemško-narodno društvo v Gadcu v posebni resoluciji vse člane nemške ljudske stranke, naj se brezpogojno pridružijo obstrukciji, ob enem pa zahtevajo, da se izključijo iz stranke vsi krščansko-socijalno misleči možje ob enem pa tudi posl. dr. Steinwender, ker je menda premalo rogovilil dosedaj v poslanski zbornici. Kako dolgo nameravajo nemški prenapeteži uganjati na stroške hudo obremenjenih volilcev take otročarije, je popolno negotovo, vsakako pa bi bilo potrebno, da bi zbornična večina ukrenila potrebuo in jedenkrat za vselej zaprla sapo sovražnikom vsakega pozitivnega dela.

Volitve v dunajske okrajne zastope so bile z volitvijo v prvem razredu, o katere vspehu smo večeraj ob kratkem poročali, dovršene na vsi črti, danes se vršé le še ožje volitve v okrajih Landstrasse, Wieden in Neubau. Židovsko-liberalna stranka si je priborila v prvem razredu popolnoma samo prvi, drugi, deveti in devetnajsti okraj, in le, ako zanjo ugodno izpade ožja volitev v okrajih Landstrasse in Wieden, ima šest okrajev v popolni lasti. Liberalni kandidat v okraju Neubau se je odpovedal za ožjo volitev in se je torej njegovi volilci ne udeležé. V šestem okraju Mariahilf so zmagali liberalci samo na pol, v vseh ostalih okrajih pa so prodrli krščansko-socijalni kandidati. Letošnje volitve so zopet nekoliko zlomile židovsko moč v dunajskem mestu in le še v štirih izmed 15 okrajnih zastopov imajo liberalci večino, v štirih okrajnih zastopih so v znatni manjšini, vsi ostali zastopi so pa popolno v rokah antisemitov. Pa tudi iz teh okrajev jih ne bo težko pregnati popolnoma, ako bo ostala antisemitska stranka delavna in vsestranski pravična.

Društveni zakon v pruski zbornici je bil večeraj in predvečerajšnjim glavni predmet, s katerim so se zabavali poslanci. Vlada si na vso moč prizadeva, da bi pridobila na svojo stran večino zbornice, pomagajo pa ji tudi konservativni zastopniki, ker menda menijo, da se bo z omejitvijo društvene in zborovalne svobode zatrla tudi socijalna demokracija. Zavračali so jih seveda govorniki vseh drugih strank ter jim dokazovali, da bo spremenjeni zakon le še bolj pospeševal razširjenje socijalno-demokratskih idej. Debata je trajala zelo dolgo in konečno se je sklenilo, da se predloga izroči odseku 28 članov v pretres, ker je večina poslancev bila mnenja, da je potreba o tej zadevi govoriti obširneje. Popolno izključeno seveda še ni, da bi si vlada ne priborila potrebne večine za predlogo, gotovo pa je, da trezno misleči in v resnici svobodoljubni zastopniki ne morejo nikakor pritrčiti vladnim zahtevam.

Odgovor turške vlade na skupno noto velenlastij gledé posredovanja pri reševanju perečega grško-turškega vprašanja. Turška vlada pravi, da rada ustreže željam velenlastij in ji je mnogo do trajnega miru (!) ter da hoče vsled tega pričeti mirovna pogajanja, ako se izpolnijo nastopni pogoji. Ustaviti se morajo vsi pojavi sovražstva ter odpreti pristanišči Prevesa in Volo vsem iz Carigrada dohajajočim ekspedicijam. Nova določitev meje na podlagi prejšnje mejne črte, ki jo zahteva pravičnost (!) in zmage, ki si jih je priborila turška armada z velikimi žrtvami. Grška vlada mora plačati 10 milijonov funtov odškodnine, da se deloma poravnava povzročena škoda na državnem in zasebnem blagu. Razveljaviti je vse pogodbe mej Turčiji in Grško ter se morajo obnoviti v smislu splošno veljavnih mejnarodnih pravnih določb. Skleniti je mejsebojno pogodbo gledé izročitve zločincev. Teh pet pogojev stavi torej sultanova vlada in izjavlja, da poprej ne stori niti koraka za pomirjenje, dokler grška vlada ne ustreže vsem zahtevam zmagovalca. Konečno se v odgovoru tudi naznanja, da je najumestneje, ako se snidejo obestranski pooblaščenca v Farzalu ter se tam konečno dogovoré o vsem potrebnem. Kakor naglo se doseže sporazumljenje, dobé turški poveljniki nalog, naj ustavijo vso akcijo. Stvar se pa ne bo tako lahko izvršila, kajti znano je, da bodo Grki zelo neradi privolili v toliko izgubo in bodo morda še nadaljevali brezvspešno vojsko. Tu naj bi posredovale velenlasti in opomnile sultana, da ne sme pričakovati od zmage nad Grki nikakih koristij.

Razmere na Kubi so po poslednjih poročilih generala Weylerja zelo ugodne. Nedavno je namreč poročal vladi v Madrid, da se sedaj že lahko uvedó sklenjene preosnove, kajti na celem otoku je že zadušén upor in se nahaja le še nekaj malega vstašev. Na podlagi tega poročila bo predložila vlada državnemu zastopu preosnove za Kubo takoj pričetkom zasedanja, in sicer najpreje za pokrajine Havana, Matanzas, Pinar del Rio in Santa Clara. Vse drugače, kakor general Weyler, pa poroča polkovnik Cirujeda. On meni, da je vstaška moč sicer oslabiljena in so vstaši že izgubili skoro ves pogum, vendar še nikakor niso popolno brez moči. Velika španjska armada se vidi samo na papirju, v resnici

pa manjka vojnih sil. Od 200.000, ki so neki na otoku, jih je na razpolago le 40.000, 50.000 jih je v bolnišnicah, ostali pa morajo oskrbovati vsakovrsne potrebne ali tudi še bolj nepotrebne službe in na ta način se izgubi vsa vojna moč, sovražnik pa vedno še lahko svobodno diha.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani, 18. maja.

Pričetkom današnje seje omenja župan grozne nesreče, ki se je pripetila 4. t. m. v Parizu, ter se pri ti priliki spominja grozne smrti sestre presvete cesarice vojvodinje Alengon. Tem povodom je izrazil župan dné 6. t. m. v ime mestne občine sožalje brzojavnim potom, na kar mu je došla pismena zahvala.

Nadalje naznanja, da je z dvema članoma občinskega sveta podal se na Dunaj ter izročil častnim članom grofu Hohenwartu, grofu Harrachu in baronu Schweglju častne diplome. Na to je prejel od grofa Harracha zahvalno pismo z 200 gld. za občinske potrebe.

Konečno omenja, da je naučno ministerstvo dovelilo za leto 1898 višji dekliski šoli 500 gld. državne podpore, mej tem ko za leto 1897 ni bilo voljno nakazati kake podpore.

Po odobrenju zapisnika zadnje seje poroča odbornik Svetek o zadnjih dopolnilnih volitvah za občinski svet, zoper katere ni došel magistratu nikak ugovor. Vse volitve se odobré, mej odb. dr. Staretom in Grošljem, ki sta dobila jednako število glasov, pa odloči žreb, in sicer, da je dr. Stare izvoljen na tri, Grošelj pa na dve leti.

Pri volitvi podžupana je bilo oddanih 20 glasovnic, od teh je dobil dosedanj podžupan dr. vitez Bleiweis 18 glasov, jeden glas je dobil dr. Tavčar, jeden listek pa je bil prazen. Novoizvoljeni podžupan se zahvali za izkazano zaupanje in izjavi, da vsprejme izvolitev.

Nato se je vršila volitev stalnih osem odsekov in štirih zastopnikov v kanalizacijski odsek.

1. V personalno pravni odsek so bili izvoljeni s 16 od 17 oddanih glasov odborniki:

Gogola Ivan (načelnik), dr. Majaron Danilo (namestnik), Plantan Ivan, dr. Stare J. in Svetek Anton.

2. V finančni odsek s 16 glasovi odborniki:

Senekovič Andrej (načelnik), Svetek Anton (namestnik), Gogola Ivan, Mally Fran, Plantan Ivan, Ravnihar Fran, dr. Stare Josip, Zabukovec Jakob in Zužek Fran.

3. V stavbinski odsek z enakim številom glasov odborniki:

Hrasky Iv. Vl. (načelnik), Zužek Fran (namestnik), Klein Anton, dr. Majaron Danilo, Pavlin Fran, dr. Požar Lovro, dr. Stare Josip, Terček Fran in Velkovich Ivan.

4. V policijski odsek odborniki:

Dr. vitez Bleiweis (načelnik), dr. Majaron Danilo (namestnik), Grošelj Fran, Plantan Ivan, Skrijanc Ivan, Zabukovec Jakob in Zitnik Jernej.

5. V šolski odsek odborniki:

Šubic Ivan (načelnik), Pavlin Fran (namestnik), dr. vitez Bleiweis, Dimnik Jakob, dr. Požar Lovro, Ravnihar Fran in Senekovič Andrej.

6. V odsek za olupšavo mesta odborniki:

Ravnihar Fran (načelnik), Šubic Ivan (namestnik), Doleneč Oroslav, dr. Požar Lovro, Terček Fran, Zitnik Jernej in Zužek Fran.

7. V magistratni odsek odborniki:

Dr. vitez Bleiweis, Gogola Ivan, Hrasky Ivan, dr. Stare Josip in Šubic Ivan.

8. V odsek za uboge odborniki:

Dimnik Jakob, Grošelj Fran, Hribar Fran, Klein Anton in Kozak Josip.

V odsek za izvršitev predpriprav glede vredbe stranišč in kanalizacije so bili izvoljeni nastopni štirje člani: Pavlin Fran, dr. Stare Josip, Velkovich Ivan in Zužek Fran. (Konec sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. maja.

(Državni zbor.) „Liberalen švindal“, tako je v večerajšnji seji, kakor listi poročajo, zaklical poslanec dr. Susteršič, ko je liberalci dr. Pergelt govoril o parlamentarni dostojnosti. S tem vsklikom so na kratko, a točno označeni dogodki, ki se vršé v zbornici zadnje dni. Kar nemški libe-

Cokljari: To je res. Jaz bi že ne dal ničesar na tak način posojilnici na posodo.

Poparjenec: In da zadruga falira — kaj potem? Tedaj bi morali imovitejši plačevati za revnejše, ki imajo malo ali nič imetja. In bi izgubil ti 10 gld., jaz bi jih izgubil 3000 gld. Ali je to pošteno?

Cokljari: Kdor ni trden dosti, mora imeti poroka, pravi Mihče. Potem ni tako lahko, da posoj. falira.

Poparjenec: Mihče pravi pač tako. Toda kdo pa bo za poroka? Ali morda da bom jaz polovici vasi za poroka kakor krstni boter? No lepa hvala za to poročstvo. Druzega norca spet ne bo za to kakor Mihče.

Cokljari: O kakšen bi se pa že dobil v sili. Poparjenec: Počaki, da ti povem do konca. Ali kaj bereš, kakšne sleparije se gode po svetu pri posojilnicah, hranilnicah, bankah in drugih takih malovrednih stvarih. Vsak dan skoro goljufa in odnese kak blagajnik ali računar ali karsijebodi po 10, 20 in več tisoč. In meniš, da so v naši občini sami svetniki? He? Ali greš ti na take limanice? Beri to-le:

Cokljari (bere): V mestu Ogerskem je bla-

gajnik mestne hranilnice izgubil. Iz blagajne je odnesel 10.000 gld.

Poparjenec: Ali si slišal? In še me poslušaj: Na posodo hoče imeti kdo 1000 gld. Dajo mu jih, ne poznajo ga in nekega lepega dne se bere to-le: Ta in ta je napovedal konkurs. Cokljari! Ali bode posojilnica imela toliko tisočakov odveč, nakrat vreči strani dobiček morda 10 let? In kolikokrat se to zgodi.

Cokljari: Mihče bo zastoj upravljal vse posle. Uprava ne bo nič stala.

Poparjenec: In ti mu seveda verjameš? Kdo naredi kaj zastoj dandanes? Tak, ki mora. Kaj misliš Mihče, da smo se danes rodili?

Cokljari: Kar pa bo dobička, ostane vse vsem udom.

Poparjenec: No, tisti dobiček pa Mihčetu iz srca privoščim in Bog nas varuj, da bi ga tudi mi morali deliti: že davno bi do takrat z malho na rami okrog hodili.

Cokljari: E, jaz se ne bom utikal v to.

Poparjenec: Ta je pametna. A to še ni dosti. Mi moramo tudi ljudem oči odpreti, da ne strmoglavijo v prepad z modrim Mihčetom vred.

(Dalje sledi.)

ralci potom zakona ne morejo doseči, to hočejo pridobiti s silo. Po njih mnenju morajo vladati v Avstriji nemški liberalci, če so tudi v — manjšini. To je res liberalen švindl! Le škoda, da je ta liberalen švindl v Avstriji še skoro vsemogočen ter da bodo za Jugoslovani prišli na vrsto tudi Čehi, ki naj bi po želji vlade za nemške liberalce kostanj pobirali iz žrjavice. Kmalu nastopijo neizogibni višji državni oziri in Slovani in katoličani bodo zopet tlačani v Avstriji. Potem bo pa zbornica mirno nadaljevala svoje delo...

(Dnevni red) izredni seji občinskega sveta ljubljanskega, v četrtek, dne 20. maja 1897, ob petih popoldne v mestni dvorani. I. Poročilo predsedstva. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Dopolnilna volitev v: 1. klavnično ravnateljstvo (1 zastopnik); 2. ravnateljstvo mestnega užitninskega zakupa (1 zastopnik); 3. ravnateljstvo mestnega vodovoda (1 zastopnik); 4. regulacijski odsek (4 zastopniki); 5. disciplinarno komisijo (3 zastopniki); 6. odsek za nadzorovanje gradnje topničarske vojašnice (2 zast.). IV. Personalno-pravnega odseka poročilo o oddaji službe začasnega blagajničnega asistenta. V. Mestnega magistrata poročilo o nasvetih ankete za razdeljevanje 3% posojila onim hišnim posestnikom ljubljanskim, ki so vsled potresa trpeli škodo.

(Umrl) je včeraj v Ljubljani občespoštovani gosp. Josip L u b e y, velezaslužni nadzornik deželne naklade. Vrlemu možu, zavednemu katoličanu blag spomin!

(Iz Planine) 18. maja: Minulo noč nekoliko pred polnočjo je umrl, od srčne kapi zadet, preč. gosp. Valentin B e r n a r d, župni upravitelj v Studenem pri Postojini. Pogreb bo v četrtek ob 9. uri zjutraj, h kateremu so povabljeni bližnji duhovni tovariši. — Zadnje sredo, ko je tako silovito deževalo in snežilo ter ob enem pritiskal občutljiv mraz, je imel rajni duhovno opravilo v oddaljeni podružnici v Gorenjah. Precej, ko se je vrnil domov, premočen in premrazen, se je slabega čutil. Mraz ga je stresal več dnij in nobena jed ni v njem ostala. Vender je vseskozi redno opravil svoja duhovska opravila. Še včeraj zjutraj je imel sv. mašo in šmarnično pobožnost ter dalje časa sedel v spovednici. Opoludne so skupaj obedovali on, sestra in 82 letna mati. Rajni si je prizadeval siloma zatreti skrivnostno bolezen, ki ga je napadala, a sam ni vedel, kje prav za prav tiči nje korenina. Ko je prišel poklicani zdravnik iz Postojine, je našel gospoda še zmira po koncu, — po njegovem odhodu še le je šel v posteljo, ne da bi slutil kako nevarnost. — Po noči ob 9. uri pa je začela kri vreti proti sreči, da je bolnik silno težko dihal in se na vse načine boril proti zadušenju. A njemu odmejeni čas življenja je bil potekel. Po dveurnem strašnem smrtnem boju ga je objela smrt. Njegov sosed, župnik planinski, po katerem je umirajoči tako srčno hrepenel, je bil prepozno pozvan, našel je prijatelja že mrtvega. — Pokojnik je bil rojen dne 8. febr. 1839 v mestu Kranju, v mašnika posevečen 1866. Celih 27 let je služboval v Studenem tem stranskem, malokomu poznanem kotu Notranjske ter sam z vnejo opravljal vse duhovske posle, dasi imata mesti dva duhovnika. Kot prava gorenjska grča je z lahkoto prenašal vse nepravilne notranjskega podnebja, mraza in burje. Nihče ne bi bil verjel, da bomo tako kmalu žalovali za njim. — Rajnik je bil preprost mož, ne obilno obdarjen z duševnimi zmožnostmi, a poštena, zlata duša. Pozno je začel študirati. Nesmrtni g. dr. J. Bleiweis, katerega ime je rajni g. Bernard vselej izgovarjal z največjo častjo, ga je v šolah podpiral in izprosil, da je bil vsprejet v semenišče — prvi brez mature. Kot duhovnik je bil ves goreč za čast božjo in je natanko opravljal službena dela. Ljudstvo studensko ga je iz srca ljubilo in je neutolaženo zaradi njegove tako nenadne smrti. — Naj rajnik pri Bogu uživa plačilo za svoje delovanje v plodonosni njegovi službi.

(Beseda slovenskim gospodarskim zadrugam.) Ker imajo zadruga namen boriti se proti tujemu in židovskemu kapitalu in se ravnati po geslu: Slovence k Slovincu! kristijan h kristijanu! moramo pri naročanju blaga paziti, da ne kupujemo od židov, in kar dobimo pri slovenskih veletržcih, ne kupimo tacihi rečij od Nemcev in Italijanov. Zalostno je, ako bi se zaradi navideznega dobička toli spozabljali, da bi blago pri Židih kupovali, ki se potem še bahajo in delajo s tem reklamo. Voditelji zadrug, bodimo dosledni in izvršujemo vsaj mi geslo: Svoji k svojim! Zadrugar.

(Jezikovna naredba in koroški Nemci.) Iz Celovca, dne 16. maja. Poročal sem vam že o viku in kriku, ki so ga zagnali naši patentirani ultragermani zavoljo jezikovnih naredb za Češko in Moravsko. Najznačilnejše je, da v hujškanju zoper te povsem opravičene in potrebne naredbe niso zaostajali za drznimi kričači niti cesarski uradniki, da so se celo c. kr. uradniki udeleževali komedij in shodov, naperjenih zoper jezikovne naredbe, in s tem zoper vlado. Kaj takega je mogoče le pri nas! Da liberalno-nacionalni listi ne mirujejo in da v sleherni številki ščipljejo nemškega Miheljna, naj vendar kriči zoper Badenija, zoper Slovence, Čeha, sploh zoper vse, kar jim še zabranjuje tisti iredentiški „Alldeutschland“, pač ni treba posebej omenjati. Vspeh tega rogoviljenja je, da pricaplja sedaj jeden občinski odbor za drugim z resolucijami zoper jezikovne naredbe. Delo si pri tem prav olajšajo s tem, da prepisujejo resolucijo jeden od drugega. „Jedes Thierchen hat eben sein Plässierchen.“ — Burni in škandalozni dogodki v državnem zboru ter na jedno stran silovita, na drugo stran skrajno smešna obstrukcija, pri kateri so se nemški nacionalci kot pravi politični kalini tako hitro vsedli na limanice slavnega eks-viteza Schönerer-ja — vse to je vplivalo kajpak tudi na naše nacionalce. Postopanje Steinwender-jevo, ki se je nekako branil obstrukcije, je vzbudilo med njegovimi privrženci odpor in kovali so mu že prave pravcate — nezaupnice. Nemški listi so že naravnost pisali v tem smislu in napadali nemško-nacionalno stranko zbog njenega konfuznega, nedoslednega in, kakor pravijo, premalo „radikalnega“ postopanja, ker obstrukcije nočejo tirati do zadnjega! Prišla je pa z Dunaja vest, da dr. Steinwender odloži poslanstvo, ako ga „počasté“ s kako nezaupnico, in da ne izgubi svojega „neprecenljivega“ voditelja, slavnega „Otona“, morali so obmolkniti nezadovoljniji in že pripravljene nezaupnice so se zopet spravile, da se privlečejo z nova na dan ob ugodnejši priliki. — Nas Korošce, osobito volilce pete kurije, mora zanimati tudi dvo-bój Wolf-Hořika. Glasom listov je bil pri tem „častnem poslu“ Wolfov sekundant naš zastopnik pete kurije, milijonar dr. A. L e m i š. Delavci, hlapci, sploh vsi volilci imenovanega volilnega razreda morajo res s posebnimi vzvišenimi čutili sprejeti to poročilo. Njih zastopnik v državnem zboru pač ne more vspešneje in boljše zastopati „ljudskih“ koristij, kakor da aktivno sodeluje pri tepežih, pri katerih si razni „ljudski zastopniki“ puščajo kri! Ponosen mora biti marsikateri hlapec in delavec na „svojega“ zastopnika v državni zbornici, katerega je po pritisku svojega nacionalnega gospodarja tudi sam pomagal voliti, in gotovo ponosneje si bo odslej zavihal na kegljišču in plesišču rokave ter klical tekmece na korajžo, svest si, da dela zastopnik „njegovih interes“ na Dunaju ravno tako, le na nekako bolj fin in eleganten način! Ljudstvo kliče kruha, njegovi zastopniki na Dunaju pa se tepejo, javno prestopajo cesarske in božje postave z dvoboj! Pa še reci kdo, da Koroška ni posebne vrste deželica! Katera druga v širni Avstriji premore v peti kuriji poslanca, nemško-nacionalca in milijonarja ter poleg tega dejanskega sotrudnika pri — tepežih!?

(Spanec — 18 dnij.) Kapitan Prompt v Nimes je imel 36 let staro Terezijo Decoulet za hišino. 20. aprila je izginila in nihče je ni več videl. 8. maja so jo našli v kleti vso onemoglo. Ko so jo okrepčali z močnimi sredstvi, je dejala, da je šla 20. aprila v klet, kar se je je lotil čuden dremež da je zaspala in se ravnokar vzbudila. O tem dogodku se mnogo govori.

Grško-turška vojska.

O bitki pri Domokosu javlja uradno poročilo iz Aten nastopno: Turki so prodrli dne 17. t. m. s 50.000 možmi v bližino Domokosa. Grki so bili pripravljene na ta napad in so se z vso silo vrgli na levo krilo sovražnika ter ta del turške armade res prisilili, da se je umaknil za nekaj sto korakov. Toda nakrat se je zbrala vsa turška moč na desnem krilu ter nenadno planila po Grkih, ki so podlegli premoči in se morali umakniti. Izguba nasprotnikov je velika, a tudi grška zelo občutna. Grška armada se je borila zelo hrabro. Jeden grških generalov je hudo ranjen.

Vsa atenska posadka odide danes (18.) po noči pod vodstvom polkovnika Vassosa na bojišče. Ubityh in ranjenih je v grški armadi 220 mož, mej temi več častnikov, Turki so pa izgubili blizu 1000 mož. —

Poleg Domokosa so zasedli Turki tudi Halmyros ter je v taborjenih tam 1500 vojakov. General Smolenski je odšel s svojimi četami v Kefalosi in Lamijo. Kmalu pa je dobil povelje, naj se poda v zaliv Nea Minzela, da se združi z ostalo armado.

Armada pod poveljstvom prestolonaslednika se je podala v otrško gorovje.

Grška vlada je vložila ugovor pri poslanikih radi nenadnega napada, trdeč, da ni bila pripravljena na odpor, ker je pred durmi pogajanje o premirju.

Atene, 19. maja. Diplomatični položaj se kaže nespremenjen. V poučenih krogih prevladuje nada, da se v kratkem sklene premirje.

Atene, 19. maja. Iz Arte se poroča: Turki so razobesili belo zastavo. Zatrjuje se, da se je sklenilo premirje.

Atene, 19. maja. Iz Arte se poroča: Grška armada v Epiru se je do zadnjega moža vrnila v Arto. Vrnitev se je izvršila po noči in popolnoma redno. (?) O položaju turških močij v okolici Arte ni znano nič pozitivnega.

Lamia, 19. maja. Mej tukajšnjim prebivalstvom vlada velik strah. Posamezne družine se izseljujejo.

Carigrad, 19. maja. Vlada je naznanila poslanikom, da je turška armada po neznatnem odporu od nasprotne strani zasedla Domokos in da ni nobenega grškega vojaka več na turških tleh, odkar so se vršili zadnji krvavi boji v Epiru.

Carigrad, 19. maja. Vlada je odredila, da se popolno ustavi nadaljno odpošiljanje albanskih bašibukov in prostovoljcev na bojišče. Vrše se tudi že pogajanja z voditelji rodov glede odzvanja pomožnih čet z bojišča. Temu so dali povod razni napadi in nepokorščina albanskih čet v Epiru in Tesaliji. V Ipeku in Djakovem se je pojavil vsled tega upor.

Berolin, 19. maja. Uradno se poroča, da je zapovedal sultan ustaviti vojno akcijo.

London, 19. maja. „Reuters Office“ poroča iz Carigrada, da je prejel Edhem-paša povelje, naj takoj ustavi vso akcijo.

Carigrad, 19. maja. Uradno se zatrjuje, da se v kratkem sklene premirje mej obestranskima vrhovnima poveljnikoma na bojišču in da je turški vrhovni poveljnik že prejel dotična navodila.

Atene, 19. maja. Turški poveljnik v Epiru je naznanil, da mu je naročeno pogajati se gledé premirja. Grška vlada je pooblastila poveljnika v Epiru, naj prične pogajanja z nasprotnikom.

Carigrad, 19. maja. Za zasluge, ki si jih je stekel Osman-paša v grško-turški vojski, mu je podelil sultan veliki kordon osmanskega reda v briljantih, Saad-Edin-paši pa veliki kordon medžidje-reda.

Telegrami.

Dunaj, 19. maja. Adresni odsek je danes nadaljeval razpravo o adresnem načrtu zbornične večine.

Dunaj, 19. maja. Iz Bukarešta došla poročila javljajo, da je vsled dolgotrajnih nalivov Rumunija popolno zaprta zunanemu svetu in da se že od nedelje sem ni odposlala nikaka pošiljatev.

Dreux, 19. maja. Včeraj se je vršil pogreb vojvode Aumalskega v navzočnosti velikega števila raznih odposlancev.

Cetinje, 19. maja. Včeraj dopoldne ob 9. uri se je vršila poroka princezinje Ane s princem Battenberskim.

Kolonija, 19. maja. Vojaški vlak s 1000 rezervniki je na potu v Metz skočil s tira mej postajama Hillersheim-Gerolstein. 28 vojakov je ubityh, mnogo ranjenih.

Pariz, 19. maja. V včerajšnji seji poslanske zbornice se je predsednik Brisson spominjal zadnje katastrofe ter grajal govor o. Oliviera v cerkvi Notre Dame. Na predlog poslanca Lockroy se je sklenilo, objaviti govor predsednikov. — Finančni minister je predložil proračun za leto 1898.

Tržne cene v Ljubljani

dné 19. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	8 30	Špeh povojen, kgr.	66
Rež,	6 20	Surovo maslo,	75
Ječmen,	5 20	Jajce, jedno	2
Oves,	6 50	Mleko, liter	10
Ajda,	7 20	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	6 80	Telečje	62
Koruza,	5	Svinjsko	76
Krompir,	2 20	Koštrunovo	40
Leča, hktl.	10	Piščanec	50
Grah,	12	Golob	17
Fizol,	10	Seno, 100 kgr.	2 60
Maslo, kgr.	94	Slama, 100	1 78
Mast,	74	Drva trda, 4 kub. m.	6 30
Špeh svež,	78	" mehka, 4 "	4 50

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
18	9. zvečer	729.2	14.7	sr. zah.	oblačno	
19	7. zjutraj	728.0	15.6	sr. jug	del. oblač.	0.0
	2. popol.	728.1	22.3	sl. vzh.	poloblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 13.6°, za 0.8° pod normalom.

348 1-1

Deželni odbor vojvodine Kranjske naznanja žalostno vest, da je prezasluzni nadzornik samostojne deželne naklade na Kranjskem, gospod

Jožef Lubey

c. kr. finančne straže nadkomisar v pok.

po dolgi in mučni bolezni dné 18. maja 1897. l., previden s sv. zakramenti za umirajoče, v Gospodu zaspal.

Truplo nepozabnega pokojnika preneslo se bode dné 20. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše Marije Terezije cesta št. 14 na pekopališče pri sv. Krištofu.

Blag mu spomin!

Učenca,

k je vsaj jeden razred srednjih šol izvršil, vsprejme takoj v svojo špecerijsko prodajnico

Gabrijel Jelovšek
na Vrhniki.

350 6-1

„Za birmo“ 348 1-1

3 Ecce sacerdos magnus,

za 3glasni in 4glasni mešani zbor ter

Asperges in Vidi aquam,

zložil Ign. Hladnik. Op. 27. — Cena 40 kr.

Dobiva se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Najnižja cena.

Najnoveste

klobuke

za 266 9-5

gospode in dečke
iz klobučine

priporoča velespoštovanjem

J. C. Hamann

v Ljubljani, Glavni trg št. 8.

Najnižja cena.

Ana Rupnik

izdelovalka umetnih cvetlic

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 13

priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu
v izdelovanje vsakovrstnih šopkov
za cerkve in altarje, vencev za ban-
dera in razne cerkvene slovesnosti,

kakor tudi 321 6-4

popolne oprave za nove maše.

Melusine- ustna in zobna voda
deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi
zób, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno
sapo iz ust. 1 stekl. 50 kr.
Jedina zaloga 45 (18) 1
lekarna M. Leustek v Ljubljani,
Resljeva cesta šte. 1, poleg mesarskega mosta.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju

v Ljubljani.

Podpisani usoja si Vašemu blagorodju uljudno
naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želodec
(Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvršnim
uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, isto-
tako tudi proti jetrnim in žolčnim izlivanjem.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Gradec, dné 2. februarija 1897.

Provincijal

brat Emanuel Leitner.

nadzdravnik.

232 100-16

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varih.
Prospekti zastoj in franko.

MATTONIJEV GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

kot zdravilni vrecel že stoletja znana v vseh
bolezni sapnih in prebavnih organov,
pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru.
Izvrstna za otroke, prebolele in mej noseč-
(I.) nostjo. 4 20

Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih spece-
rijskih prodajnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Umrli so:

17. maja. Makso Mittermayr, čevljarški pomočnik, 26 let,
Sv. Jakoba trg 1, meningitis tuberculosa.

V bolnišnici:

14. maja. Ana Kalič, uboga, 92 let, ostarelost. — Ana
in Marija Potočnik, posestnika hčeri, 1 uro, življenjska slabost.

16. maja. Elizabeta Zalar, uboga, 88 let, ostarelost.

Preselitev krojaške delavnice.

Prečastiti duhovščini in p. n. občinstvu naznanjam najudaneje, da sem se
preselil s svojo krojaško delavnico s Kongresnega trga št. 3 na

Dunajsko cesto št. 14 (Mathianova hiša).

Zahvaljujoč se najtopleje za dosedaj izkazano mi zaupanje prosim, da se mi
isto tudi nadalje ohraniti blagovoli, in si bodem prizadeval postreči cenjenim od-
jemalcem s solidnim delom in niskimi cenami.

Proseč za mnogobrojna naročila bilježim

velespoštovanjem

J. N. Potočnik,
krojaški mojster.

337 2-2

Najboljši
fabrikat!

I. kranjski
laneno-oljniati firnež.

I. kranjsko
čisto laneno olje.
Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje 59 104-51

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, fir-
nežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dné 19. maja.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 90 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 90
Avstrijska zlata renta 4%	123 05
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 90
Ogerska zlata renta 4%	122 40
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 90
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	957 —
Kreditne delnice, 160 gld.	363 60
London vista	119 55
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 62 1/2
20 mark	11 73
20 frankov (napoleonador)	9 52 1/2
Italijanski bankovci	45 35
C. kr. cekini	5 65

Dné 18. maja

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	155 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158 25
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193 —
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 45
Tisine srečke 4%, 100 gld.	141 25
Dunavske vravnave srečke 5%	127 65
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 50
Posojilo goriskega mesta	112 50
4% kranjsko deželno posojilo	98 75
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 80
Priporitetne obveznice državne železnice	— —
južne železnice 3%	177 —
južne železnice 5%	126 50
dolenjskih železnic 4%	99 50

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	150 —
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 —
Rudolfove srečke, 10 gld.	26 —
Salmove srečke, 40 gld.	70 25
St. Genois srečke, 40 gld.	74 25
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 —
Ljubljanske srečke	22 25
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 —
Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gld. st. v.	3510 —
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	380 —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	75 25
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	— —
Montanska družba avstr. plan.	91 25
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	166 —
Papirnih rubljev 100	126 87

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
šavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izšrebanju
najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarah,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni svetli za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.